

การรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว

Perception and Participation of Personnel and Students at Yala Rajabhat University
towards Environmental Management to become a Green University

ซูไบดี โตะโมะ* และมุฮัมมัดตาดยูดีน บาฮะเคอรี

Subaidee Tohmoh* and Muhammadtjudin Bahakheeree

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
Southern Border Research and Development Institute, Muang, Yala 95000. Thailand

*Corresponding author, e-mail: Subaidee.t@yru.ac.th

(Received: Jun 28, 2020; Revised: Oct 8, 2021; Accepted: Nov 12, 2021)

บทคัดย่อ

การดำเนินนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างความเข้าใจ การรับรู้และอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กรในการให้ความสำคัญต่อบริการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยให้ก้าวไปสู่ มหาวิทยาลัยสีเขียว การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ การมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม กลุ่ม ตัวอย่าง 621 คน โดยแบ่งเป็นบุคลากรสายวิชาการ สายสนับสนุน จำนวน 241 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 380 คน โดยวิธีแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษาแยกตามวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่า บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน มีระดับการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนนักศึกษามีระดับการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์จัดอันดับ (UI Green Metric) 6 ประเด็น ในภาพรวมของบุคลากรสายวิชาการ สายสนับสนุน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนนักศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 3.23$) 3) การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่ มหาวิทยาลัยสีเขียวของบุคลากรสายวิชาการ สายสนับสนุน มีความสัมพันธ์กันกับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมสู่ มหาวิทยาลัยสีเขียว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .544 ที่ระดับนัยสำคัญที่ .001 ขณะที่นักศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ เท่ากับ .132 ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.10 ซึ่งปรากฏให้เห็นว่า เมื่อบุคลากรได้รับรู้และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวแล้ว ทำให้บุคลากรเกิดการตื่นตัวในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่ มหาวิทยาลัยสีเขียวมากกว่านักศึกษา

คำสำคัญ : มหาวิทยาลัยสีเขียว การมีส่วนร่วม การรับรู้

Abstract

Environmental management policies are being implemented to create a green university. To focus on the policy of driving the university to become a green university, it is critical to create understanding, awareness, and rely on cooperation from personnel in the organization. The goal of this study was to look into the perceptions, participation, and relationship between Yala Rajabhat University personnel students and environmental management strategies for becoming a green university. The research instrument was a questionnaire, and the sample size was 621 people, divided into 241 academic personnel and 380 Yala Rajabhat University students using stratified random sampling. The results of the study were classified according to objectives as follows: 1) The perception of Yala Rajabhat University's development strategy discovered that academic and support personnel students' overall level of perception was at a high-level ($\bar{X} = 3.85$), while the students' level of overall perception was at a

moderate level ($\bar{X} = 2.93$). 2) Involvement in environmental management according to the ranking criteria (UI Green Metric), 6 issues, in the overall picture of academic personnel, support lines were at a frequent level ($\bar{X} = 3.62$), while students were at a quite frequent level ($\bar{X} = 3.23$). Environmental management strategy towards a green university of academic personnel. The support line is related to participation in environmental management for a green university. The correlation coefficient was .544 at the significance level of .001. The correlation coefficient was .132 at the significance level of 0.10. When personnel are aware of and participate in environmental management strategies for a green university, this causes personnel to be more alert about participating in environmental management towards a green university than students.

Keywords: Green University, Participation, Awareness.

บทนำ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาประชาคมโลกพยายามพัฒนาและแก้ไขปัญหาอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นเรื่อง สันติภาพ เสรีภาพ การพัฒนาและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในขณะที่โลกกำลังพัฒนาเพื่อความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมไปถึงภัยธรรมชาติที่เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกวัน อันเนื่องมาจาก ต้นไม้และป่าไม้ถูกทำลายมากขึ้นส่งผลให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศเพิ่มมากขึ้น (Srisathit, 2016) อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญและจำเป็นต่อมนุษย์เราเป็นอย่างมาก อีกทั้งอำนวยความสะดวกแก่มนุษย์ในด้านต่าง ๆ เช่น สามารถนำมาใช้ประกอบอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันประชาชนส่วนมากยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม การที่จะทำให้ท้องถิ่นเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมได้นั้น จะต้องมีส่วนนำหรือผู้ชักจูงให้เข้ามามีส่วนร่วม (Jindamongkol, 2015) ปัจจุบันหน่วยงาน สถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เริ่มตระหนักและร่วมกันรณรงค์ให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) ซึ่งหลักการของมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) นั้นส่วนหนึ่งมีที่มาจากแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มุ่งพัฒนา 3 ด้านหลัก ได้แก่ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ให้มีความสมดุลกัน ซึ่งทางด้านสังคมจะให้ความสำคัญด้านการมีส่วนร่วมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ด้านเศรษฐกิจมุ่งเน้นการเกิดประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่และมีความต่อเนื่องในระยะยาว และด้านสิ่งแวดล้อมเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ (Bawkaaw & Bejrananda, 2012) ซึ่งปัจจุบันสถาบันระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้พยายามดำเนินการแก้ปัญหาในเรื่องสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น มีการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) ของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขต ศาลายา ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนามหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ให้เป็นเมืองมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) ที่มีสภาพแวดล้อมน่าอยู่รื่นรมย์ เอื้อต่อวิถีชีวิตที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา บุคลากรและชุมชนโดยรอบ มหาวิทยาลัยมหิดลได้ดำเนินการปรับปรุงในทุก ๆ ด้านอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ภูมิทัศน์ ระบบสัญญาณ ระบบสาธารณูปโภคและพัฒนาโครงการต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาไม่หยุดเพียงแต่การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีการใช้ชีวิตของผู้คน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันภาคการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น หรือแม้กระทั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีนโยบายที่ชัดเจนในการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) โดยกำหนดแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ.2555-2559 ในยุทธศาสตร์ที่ 5 มีเป้าหมาย คือการมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวในระดับสากล และได้ถ่ายทอดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าหมาย ลงสู่หน่วยงานในมหาวิทยาลัย บุคลากร และนักศึกษา (Thee-asa, 2015)

ดังนั้นการศึกษาเรื่องนี้ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษาต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2560-2569) เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายหรือมาตรการรับรู้และมีส่วนร่วมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สนับสนุนต่อการขับเคลื่อน

มหาวิทยาลัยให้ก้าวไปสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) รวมถึงการกำหนดมาตรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม อีกทั้งสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาวิเคราะห์กับข้อมูลทางเทคนิคด้านการใช้ทรัพยากรและพลังงานในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการสนับสนุน การดำเนินงานที่มีความร่วมมือของระบบสังคมมหาวิทยาลัยสู่การพัฒนาวิทยาลัยอย่างยั่งยืนแท้จริง และเป็นโอกาสในการพัฒนา การบริหารจัดการเชิงรุกขององค์กรสู่ต้นแบบการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) และสร้างชื่อเสียงให้มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาต่อยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา รวมทั้งสิ้น 8,365 คน ประกอบด้วย บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน จำนวน 611 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2562 จำนวน 7,754 คน กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) โดยแบ่งการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน จำนวน 241 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2562 จำนวน 380 คน รวมทั้งสิ้น 621 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละส่วนราชการ แล้วทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- 1) ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล
- 2) ข้อคำถามการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 3) ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์การจัดอันดับ (UI Green

Metric) 6 ประเด็น

โดยแปลความหมายคะแนนของค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถาม โดยคำนวณช่วงห่างของคะแนน และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย (Srisa-ard, 2017, p. 48) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการรับรู้ระดับมากที่สุด และมีส่วนร่วมเป็นประจำ

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการรับรู้ระดับมาก และมีส่วนร่วมบ่อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการรับรู้ระดับปานกลาง และมีส่วนร่วมค่อนข้างบ่อย

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการรับรู้ระดับน้อย และมีส่วนร่วมนาน ๆ ครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการรับรู้ระดับน้อยที่สุด และไม่เคยมีส่วนร่วม

3. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (index of item -objective congruency) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พบว่าอยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกข้อ จากนั้นนำแบบสอบถามมาทำการทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ซึ่งผลของการหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย นำแบบสอบถามมาตรวจความถูกต้องและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ได้ชี้แจงรายละเอียดวัตถุประสงค์

ประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม การรักษาความลับ และการนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมที่ไม่สามารถเชื่อมโยงถึงตัวบุคคลได้

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ 2) วิเคราะห์ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearsons correlation coefficient) ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ประเภท ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน จำนวน 160 คน (66.40%) และนักศึกษา จำนวน 252 คน (66.30%) ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดยะลาทั้ง 2 ประเภท โดยบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน จำนวน 129 คน (53.50%) และนักศึกษา จำนวน 139 คน (36.60%) อายุของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 104 คน (43.2%) ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 299 คน (78.70%) ระดับการศึกษาของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 88 คน (36.50%) หน่วยงานที่สังกัดหรือคณะที่ศึกษาคือ บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน สังกัดสำนักงานอธิการบดี จำนวน 59 คน (24.50%) ส่วนนักศึกษาสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 146 คน (38.40%) ประเภทของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน เป็นลูกจ้าง จำนวน 78 (32.00%) ชั้นปีที่ศึกษาของนักศึกษา กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 135 คน (35.50%) การปฏิบัติงานของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 105 คน (43.6%)

2. ผลการวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยฯ	การรับรู้ของบุคลากร			การรับรู้ของนักศึกษา		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการรับรู้	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการรับรู้
1. การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยฯ	3.99	.79	มาก	2.98	1.13	ปานกลาง
2. การรับรู้เกี่ยวกับความหมายมหาวิทยาลัยสีเขียว	3.87	.79	มาก	2.84	1.03	ปานกลาง
3. การรับรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการสภาพแวดล้อมไปสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว	3.83	.76	มาก	2.76	1.31	ปานกลาง
4. การรับรู้ว่ามหาวิทยาลัยฯ ประกาศใช้นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนามหาวิทยาลัยสีเขียว และการพัฒนาอย่างยั่งยืน	3.87	.83	มาก	3.07	1.11	ปานกลาง
5. การรับรู้ว่ามหาวิทยาลัยฯ มีงานวิจัยและนวัตกรรมด้านพลังงานทดแทน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.68	.93	มาก	3.03	1.21	ปานกลาง
รวม	3.85	.67	มาก	2.93	.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลระดับการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่า ในภาพรวมของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน มีระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาการรับรู้เกี่ยวกับ

ความหมายมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 3.87$) และการรับรู้ว่ามีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาประกาศใช้นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิทยาลัยสีเขียว (Green YRU Green University) ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

สำหรับการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาลัยราชภัฏยะลาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาพบว่า มีระดับการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ คือ 1) การรับรู้ว่ามีวิทยาลัยราชภัฏยะลาประกาศใช้นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิทยาลัยสีเขียว (Green YRU Green University) และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 3.07$) 2) การรับรู้ว่ามีวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีงานวิจัยและนวัตกรรมด้านพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (โครงการ Solar cell ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา) ($\bar{X} = 3.03$) และ 3) การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์จัดอันดับ (UI Green Metric) 6 ประเด็น ในภาพรวม

การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์จัดอันดับ (UI Green Metric) 6 ประเด็น ในภาพรวม	การมีส่วนร่วมของบุคลากร			การมีส่วนร่วมของนักศึกษา		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการมีส่วนร่วม
1.การมีส่วนร่วมด้านโครงสร้างพื้นฐาน (SI)	3.33	.89	ค่อนข้างบ่อย	2.53	.56	ค่อนข้างบ่อย
2.การมีส่วนร่วมด้านการจัดการพลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (EC)	3.96	.79	บ่อย	3.61	.66	บ่อย
3.การมีส่วนร่วมด้านการจัดการของเสีย (WS)	3.93	.72	บ่อย	3.47	.54	ค่อนข้างบ่อย
4.การมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์น้ำ (WR)	3.89	.68	บ่อย	3.77	.54	บ่อย
5.การมีส่วนร่วมด้านการขนส่งภายในมหาวิทยาลัย (TR)	3.67	.69	บ่อย	3.48	.53	ค่อนข้างบ่อย
6.การศึกษา (ED)	2.97	1.24	ค่อนข้างบ่อย	2.52	.93	ค่อนข้างบ่อย
รวม	3.62	.83	บ่อย	3.23	.62	ค่อนข้างบ่อย

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์จัดอันดับ (UI Green Metric) 6 ประเด็น ในภาพรวมของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับบ่อย ($\bar{X} = 3.62$) ซึ่งเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ 1) การมีส่วนร่วมด้านการจัดการพลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (EC) ($\bar{X} = 3.96$) 2) การมีส่วนร่วมด้านการจัดการของเสีย (WS) ($\bar{X} = 3.93$) และ 3) การมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์น้ำ (WR) ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

สำหรับผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์จัดอันดับ (UI Green Metric) 6 ประเด็น ในภาพรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ($\bar{X} = 3.23$) ซึ่งเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก พบว่า 1) การมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์น้ำ (WR) ($\bar{X} = 3.77$) 2) การมีส่วนร่วมด้านการจัดการพลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (EC) ($\bar{X} = 3.61$) และ 3) การมีส่วนร่วมด้านการขนส่งภายในมหาวิทยาลัย (TR) ($\bar{X} = 3.48$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลากับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลากับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว

	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร	การมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมและการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์
กลุ่มบุคลากร	Pearson correlation	.544**
	Sig. (2-tailed)	.000
กลุ่มนักศึกษา	Pearson correlation	.132**
	Sig. (2-tailed)	0.10
ภาพรวม	Pearson correlation	.514**
	Sig. (2-tailed)	.000

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลากับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว โดยบุคลากรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .544 ที่ระดับนัยสำคัญที่ .000 ในส่วนของนักศึกษามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .132 ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.10 จากผลการวิเคราะห์ปรากฏให้เห็นว่า เมื่อบุคลากรได้รับรู้และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว ส่งผลให้บุคลากรเกิดการตื่นตัวในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวมากกว่านักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาเรื่อง การรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ทำให้พบว่าข้ออภิปรายผลดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ในขณะที่นักศึกษามีการรับรู้อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยรับรู้ว่ามีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาประกาศใช้นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนามหาวิทยาลัยสีเขียว (Green YRU Green University) และการพัฒนาอย่างยั่งยืน จากผลวิเคราะห์ดังกล่าว ซึ่งให้เห็นว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีการตื่นตัวและรับรู้ถึงนโยบายหรือยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยอย่างดี ทั้งนี้เห็นได้จากการที่บุคลากร และนักศึกษา ได้มีส่วนร่วมและรับรู้ในนโยบาย Green YRU Green University มาตั้งปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ตามแผนยุทธศาสตร์สู่มาตรฐานความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2560 - 2569) โดยเป้าหมายคือ การพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นต้นแบบด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเสนอข้อมูลและสารสนเทศเพื่อประเมินจัดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวโลก (Green University) ทั้งนี้จากการศึกษาของ Policy and Planning Division (2018) พบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาส่วนหนึ่งที่มีการรับรู้และความเข้าใจทิศทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยฯ ในหลาย ๆ ประเด็นด้วยกันรวมทั้งความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมหลัก ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และเป้าประสงค์ประจำปีของมหาวิทยาลัยได้ สอดคล้องกับ Chaivudhi (2018) ที่พบว่า บุคลากรสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีการรับรู้ด้านการบริหารจัดการองค์กรอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ในด้านการบริหารจัดการพลังงาน ซึ่งการรับรู้ในด้านการบริหารจัดการพลังงานมีความแตกต่างกันตามปัจจัยที่แตกต่างกัน ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการรับรู้และการตอบสนองซึ่งสามารถนำมาพัฒนาและกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ อีกทั้ง Yeunkong & Sukdej (2020) ที่พบว่าระดับการรับรู้และความคิดเห็นของนักศึกษาและบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาและบุคลากร รับรู้ถึงนโยบายและแนวทางการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวในแต่ละด้านดีพอสมควร

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์จัดอันดับ (UI Green Metric) 6 ประเด็น ของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักศึกษามีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมแล้วบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวมากพอสมควร ซึ่งเห็นได้จากการดำเนินงานพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว เช่น การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะครบวงจร การรณรงค์ ลด เลิก พลาสติก และโฟม เป็นต้น ทั้งนี้ผลการวิจัยบางประเด็นพบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับต่ำ อย่างเช่น ประเด็นด้านศึกษา (ED) และด้านโครงสร้างพื้นฐาน (SI) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยควรส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สู่มาตรฐานความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ระยะ 10 ปี ที่ต้องการการพัฒนาวิทยาลัยให้เป็นต้นแบบด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต สอดคล้องกับ Sitthipitaks (2015) ที่พบว่า รูปแบบมหาวิทยาลัยที่ยั่งยืน จะต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักคือ 1) นโยบายของมหาวิทยาลัย 2) โครงการสร้างทางสิ่งแวดล้อมและการดำเนินงานในมหาวิทยาลัย และ 3) การมีส่วนร่วมของทุกคน และ Kuntun (2012) พบว่า การมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน เนื่องจากกลุ่มนักศึกษาส่วนใหญ่ ได้รับความรู้ในระหว่างทำการศึกษา หรือผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น จึงสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนมีส่วนสำคัญในการดำเนินงานในบรรลุผลสำเร็จและเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ต่อยุทธศาสตร์กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา การศึกษาในครั้งนี้ พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมฯ กับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมฯ มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้การที่บุคลากรมีการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมฯ กับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมสูงมากกว่ากลุ่มนักศึกษานั้น เป็นเพราะการกำหนดนโยบายโดยผู้บริหารสู่บุคลากรระดับแนวปฏิบัติค่อนข้างมีหลักการที่ชัดเจน เช่น การกำหนดตัวชี้วัดในแผนปฏิบัติราชการหรือการประกันคุณภาพ การออกประกาศแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมประจำหน่วยงาน การให้ความรู้แก่บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้ตระหนักและเห็นความสำคัญกับกิจกรรมมหาวิทยาลัยสีเขียว จึงส่งผลให้บุคลากรมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนมากกว่ากลุ่มนักศึกษาอย่างเห็นได้ชัดจากผลการวิจัยนี้ ทั้งนี้การกำหนดนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวหรือมหาวิทยาลัยที่ยั่งยืนมีความชัดเจนในการพัฒนาไปสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวที่ยั่งยืนและครอบคลุมประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีการกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมาย การติดตาม ประเมินผลการดำเนินโครงการและกิจกรรมตามนโยบายหลักในแต่ละด้าน ทั้งนี้ทุกระบวนการอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกคน โดยเฉพาะผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา และบุคลากรภายใน การบูรณาการโครงการและกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมเข้ากับการดำเนินงานตามพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน รวมถึงการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นปัจจัยสำเร็จที่จะก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวที่มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนต่อไป (Rodtusana, 2015 & Sitthipitaks *et al.*, 2021)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่า บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน มีระดับการรับรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยเฉพาะการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนนักศึกษา มีระดับการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.93$) อย่างเช่นการรับรู้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาประกาศใช้นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนามหาวิทยาลัยสีเขียว (Green YRU Green University) และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 3.07$)

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์จัดอันดับ (UI Green Metric) 6 ประเด็น ปรากฏว่า บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.62$) โดยมีส่วนร่วมด้านการจัดการพลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสูงที่สุด (EC) ($\bar{X} = 3.96$) ขณะเดียวกันนักศึกษา มีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 3.23$) โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์น้ำ (WR) ($\bar{X} = 3.77$)

ขณะที่ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวของบุคลากรสายวิชาการ สายสนับสนุน และนักศึกษามีความสัมพันธ์กัน แต่ความสัมพันธ์ของบุคลากรสายวิชาการ สายสนับสนุนสูงกว่านักศึกษา

ซึ่งชี้ให้เห็นว่า เมื่อบุคลากรสายวิชาการ สายสนับสนุนได้รับรู้และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว ทำให้เกิดการตื่นตัวในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวมากกว่านักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรกำหนดแผนงานหรือปฏิทินการดำเนินงานในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวให้แก่บุคลากรอย่างชัดเจน เช่น กองพัฒนานักศึกษา ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่นักศึกษาด้านการจัดการรับรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว
2. ควรใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ปัจจัยในการดำเนินงานสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University)
3. ควรมีการวิจัยเชิงพัฒนาด้านจิตสำนึกหรือวัฒนธรรมองค์กรสีเขียว พัฒนาระบบการหรือพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพร้อมกันไปด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่ให้การสนับสนุนงบประมาณบำรุงการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ในการทำวิจัยเรื่อง การรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว จนสำเร็จลุล่วง

เอกสารอ้างอิง

- Bawkhaaw, T & Bejrananda, M. (2012). Policy and strategy formation towards 'green university: a case of Thaksin University, Phatthalung Campus. *Arch Journal*, 14(1), 40-55. (in Thai)
- Chaivudhi, A. (2018). *Organizational commitment: perception energy management of the government lottery office*. Master's degree of Arts. Krirk University. (in Thai)
- Jindamongkol, K. (2015). *Environmental management in Mueng Nga Sub-District Municipality, Mueng Lamphun District, Lamphun Province with a public's participative process*. Master of Public Administration. Nation University. (in Thai)
- Kunton, N. (2012). Involvement in reducing the global warming phenomenon of student of Prince of Songkla University, Hat Yai campus. *Academic Services Journal*, 23(1), 176-200. (in Thai)
- Policy and Planning Division. (2018). *Survey report awareness and understanding of the direction of Suan Sunandha Rajabhat University for the fiscal year 2018*. Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University.
- Rodtusana, I. (2015). Green University. *HCU Journal*, 18(36), 187-188. (in Thai)
- Sitthipitaks, M. (2015). *Delopment of a sustainable Green University model for Thai Higher Education Institutions*. Doctor of Philosophy. Chulalongkorn University. (in Thai)
- Sitthipitaks, M., Sathirakul, T. S., & Polsaram, P. (2021). Key success factors of sustainable Green University. *Journal of Education Studies*, 49(2), 1-10. (in Thai)
- Srisa-ard, B. (2017). *Pliminary research* (10th ed.). Bangkok: Suviriyasarn. (in Thai)
- Srisathit, W. (2016). *The preparation for Green University policy the case study of Rajabhat University*. Master of Architecture. Mahasarakham University. (in Thai)
- Thee-asa, P. (2015). *The strategies to develop Rajabhat Universities towards Green University*. Doctoral dissertation. Rajabhat Maha Sarakham University. (in Thai)
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.
- Yeunkong, M. & Sukdej, S. (2020). Guidelines for the development of Northeastern University as a Green University. *NEU Academic and Research Journal*, 10(3), 70-78. (in Thai)